

Сарајево, 18.01.2021. године

**СЕДМИЧНИ ПРЕГЛЕД КРЕТАЊА НА ГЛОБАЛНИМ ФИНАНСИЈСКИМ
ТРЖИШТИМА 11.01.2020. - 15.01.2021.**

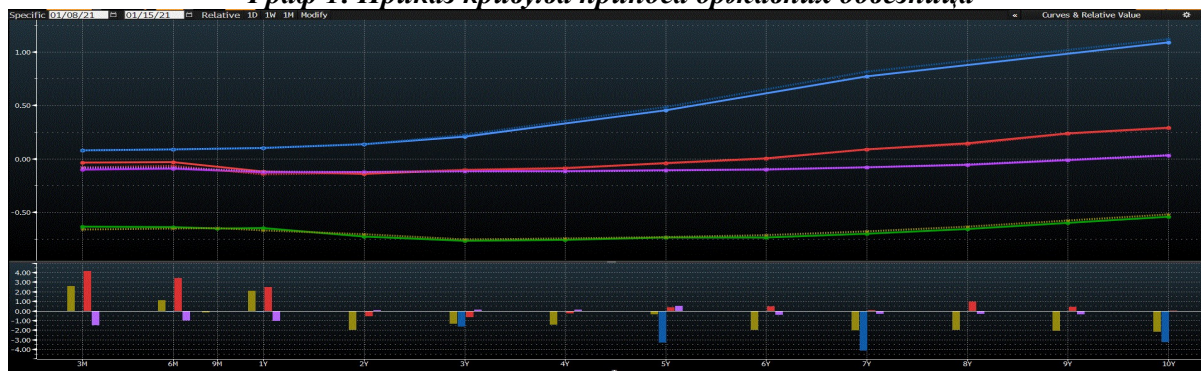
Табела 1: Приказ кретања приноса на државне обвезнице

Приноси	Еврозона			САД			Велика Британија			Јапан		
	8.1.21	-	15.1.21	8.1.21	-	15.1.21	8.1.21	-	15.1.21	8.1.21	-	15.1.21
2 године	-0,70	-	-0,72	↘	0,13	-	0,13	→	-0,13	-	-0,13	→
5 година	-0,73	-	-0,73	→	0,48	-	0,45	↘	-0,04	-	-0,04	→
10 година	-0,52	-	-0,54	↘	1,12	-	1,08	↘	0,29	-	0,29	→

Табела 2: Приказ кретања приноса на њемачке Vubilllove

Доспијеће	Приноси		
	8.1.21	-	15.1.21
3 мјесеца	-0,626	-	-0,604
6 мјесеци	-0,651	-	-0,641
1 година	-0,655	-	-0,637

Граф 1: Приказ кривуља приноса државних обвезница

Граф приказује криве приноса Немачке (зелена), САД (плава), Велике Британије (црвена) и Јапана (љубичаста) за периоде од 3 мјесеца до 30 година на дане 15.01.2021. године (пуне линије) и 08.01.2021. године (испрекидане линије). На доњем дијелу графа је приказана разлика између вриједности одговарајућих приноса на наведене датуме.

ЕВРОЗОНА

Предсједница ЕЦБ-а Lagarde се супротставила економском песимизму, те навела да ће доћи до опоравка након што дође до смањења забринутости изазване пандемијом, као и да Европа посједује све алатке потребне за превазилажење кризе. Овакве прогнозе Lagarde очекује под условом да економске рестрикције буду повучене од другог квартала, као и да овај регион може да преовлада „тешким“ почетком вакцинације. Истовремено, Lagarde је одбацила било какво поопштравање у овом тренутку, јер се према њеном мишљењу, не може ослонити на то да очекивана „задржана потражња“, која би могла да доведе до додатних кретања на пољу инфлације, утиче на поопштравање, када је у питању монетарна политика. Поновила је и то да ЕЦБ веома пажљиво прати ниво девизних курсева. Министар финансија Немачке Scholz је изјавио да је благи економски опоравак на видiku захваљујући државној помоћи која је ограничила пад изазван пандемијом. Министар финансија Француске Le Maire је изјавио да ће бити изазов да се постигну прогнозе Владе Француске од 6% раста БДП-а у 2021. години.

Премијер Италије Conte се од почетка прошле седмице суочавао са конфронтацијом коалиционог партнера и бившег премијера Renziја, а која би могла да обори Владу чак и у вријеме када се бори са пандемијом. Током седмице три министра из Renziјеve „Viva“ партије поднијела су оставке, те тиме додатно угрозили владу. Крајем седмице је објављена вијест да је кабинет премијера договорио повећање дуга земље за 32 милијарде EUR, што је за трећину више од онога што је министар финансија Gualtieri најавио у седмици раније. Ово је пето по реду повећање горњег нивоа задуживања од првог lockdowna из марта прошле године. Очекује се да Conte у току текуће седмице у Парламенту затражи гласање о повјерењу Влади, након што се изгласа законодавство о питању нових мјера помоћи и дефицита. Вијести у вези с тим су утицале на волатилна кретања приноса италијанских обвезница током протекле седмице. Приноси италијанских обвезница су у односу на претходну седмицу повећани за око 8 базних поена широм криве приноса. Волатина кретања, иако нешто мање изражена, забиљежена су и код осталих, сигурнијих, обвезница еврозоне, највише под утицајем вијести које су долазиле са тржишта САД, а које су биле у фокусу инвеститора. Приноси њемачких обвезница су на седмичном нивоу смањени за око 2 базна поена, како оних краћег, тако и оних дужег рока доспијећа.

Табела 3: Кретање економских индикатора за еврозону

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Sentix индекс повјерења инвеститора – ЕЗ ЈАН	1,9	1,3	-2,7
2.	Биланс буџета у односу на БДП – Њемачка 2020. год.	-6,0%	-4,8%	1,5%
3.	БДП – Њемачка (Г/Г) 2020. год.	-5,2%	-5,0%	0,6%
4.	Индустријска производња – ЕЗ (Г/Г) НОВ	-3,2%	-0,6%	-3,5%
5.	Индустријска производња – Шпанија (Г/Г) НОВ	-2,5%	-3,8%	-1,6%
6.	Индустријска производња – Италија (Г/Г) НОВ	-2,6%	-4,2%	-1,9%
7.	Индустријска производња – Ирска (Г/Г) НОВ	-	41,7%	-15,3%
8.	Трговински биланс – ЕЗ (у миљардама EUR) НОВ	22,0	25,1	25,2
9.	Стопа инфлације – Холандија ДЕЦ	-	0,9%	0,7%
10.	Стопа инфлације – Финска ДЕЦ	-	0,2%	0,2%
11.	Стопа инфлације – Француска (финал.) ДЕЦ	0,0%	0,0%	0,2%
12.	Стопа инфлације – Шпанија (финал.) ДЕЦ	-0,6%	-0,6%	-0,8%
13.	Стопа инфлације – Ирска ДЕЦ	-	-1,0%	-1,0%
14.	Стопа инфлације – Португал (финал.) ДЕЦ	-0,3%	-0,3%	-0,4%
15.	Јавни дуг – Италија (у миљардама EUR) НОВ	-	2.586,5	2.587,0
16.	Малопродаја – Италија (Г/Г) НОВ	-	-8,1%	2,8%

САД

Током протекле седмице новоизабрани предсједник Biden је представио нови план економских мјера. Укупна вриједност стимулативних мјера износи 1,9 билиона USD од чега се 400 милијарди USD односи на обуздавање пандемије, више од 1 билион USD на директне олакшице потрошње, те 440 милијарди USD за заједнице и компаније. Предсједник Feda Powell је изјавио да је Fed свјестан да мора бити „веома пажљив у комуникацији око куповина имовине“ јер постоји „стварна осјетљивост“ међу инвеститорима у вези са потенцијалним повлачењем подршке за економију од стране централне банке. Он је додао да сада није вријеме да се прича о изласку, јер лекција из времена глобалне финансијске кризе је да треба бити опрезан и не вршити прерано повлачење средстава, односно не причати о истом све вријеме, јер „тржишта слушају“. Због тога ће Fed, према Powellу, веома јасно искомунитирати са јавности пуно прије него што се активно почне размишљати о почетку постепеног повлачења средстава.

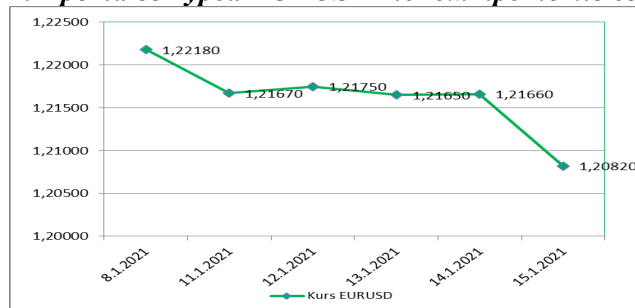
Демократе у Доњем дому Парламента су увеле резолуцију која садржи члан о опозиву још увијек актуелног предсједника САД Trumpа, оптужујући га за „подстицање побуне“ због његове улоге у нападу на Капитол прошле седмице. У резолуцији се наводи да се Trump обратио скупу мало раније него што су његове присташе покренуле напад, те је истакнуто да је његова изјава била „охрабрујућа те је предвидљиво резултирала“ незаконитим радњама у Капитолу.

Табела 4: Кретање економских индикатора за САД

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	NFIB повјерење малог бизниса ДЕЦ	100,2	95,9	101,4
2.	МВА апликације за хипотекарне кредите 08. јан	-	16,7%	1,7%
3.	Индекс цијена на мало (Г/Г) ДЕЦ	1,3%	1,4%	1,2%
4.	Иницијални захтјеви незапослених за помоћ 09. јан	789.000	965.000	784.000
5.	Континуирани захтјеви незапослених за помоћ 02. јан	5.000.000	5.271.000	5.072.000
6.	Bloomberg повјерење потрошача 10. јан	-	43,2	44,4
7.	Малопродаја (М/М) ДЕЦ	0,0%	-0,7%	-1,4%
8.	Индустријска производња (М/М) ДЕЦ	0,5%	1,6%	0,5%
9.	Повјерење потрошача Унив. Мичиген Р ЈАН	79,5	79,2	80,7

USD је апрецирао у односу на EUR, те је курс EURUSD забиљежио пад са нивоа од 1,2218 на ниво од 1,2082.

Граф 2: Кретање курса EURUSD током протекле седмице

ВЕЛИКА БРИТАНИЈА

Економија Велике Британије се суочава са значајним притисцима с обзиром на нови талас пандемије Ковид19 који је започео са значајним ширењем прошлог мјесеца, упркос томе што је ова земља увела вакцину много раније у односу на остале земље Европе.

Члан MPC ВоЕ Тенгеуто је изјавила да би смањење референтне каматне стопе испод нуле могло више подстаћи економију него проширење програма квантитативних олакшица, што је став који раздваја мишљења у ВоЕ. Тенгеуто тврди да, док пренос преко домаћинстава може бити ограничен, негативне каматне стопе које би се примјењивале на форме корпоративних депозита, можда би могле стимулисати компаније. Поред тога, Тенгеуто је додала да услови за кредитирање постају лабавији, те да профити банака неће бити угрожени негативним каматним стопама. С друге стране, гувернер ВоЕ Bailey изнио је нешто другачије ставове, те истакао да се Велика Британија суочава са неколико веома тешких мјесеци услед поновног раста броја заражених, али је одбацио наводе да би смањење каматних стопа испод нуле био директан начин за убрзање економског раста.

Агенција за статистику Велике Британије је објавила вијест да је GBP током новембра ослабила за 2,6% на мјесечном нивоу када је Влада донијела одлуку о затварању продавница које нису од есенцијалне важности, као и компанија из услужног сектора са циљем превенције ширења пандемије. Затварање економије, које је у новембру 2020. године проведено, било је мање рестриктивно од оног које је проведено током прољећа 2020. године. Као резултат тога већи ефекат овог затварања био је у сектору услуга. Из ове Агенције је истакнуто да је око 80% пада БДП-а током новембра било концентрисано у свега четири индустрије: смјештај и храна, малопродаја и veleпродаја, умјетност и забава, те остале услужне активности.

Табела 5: Кретање економских индикатора за УК

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Индустријска производња (Г/Г)	НОВ	-4,2%	-4,7%
2.	Прерађивачка производња (Г/Г)	НОВ	-4,8%	-3,8%
3.	Грађевински сектор (Г/Г)	НОВ	-8,0%	-1,4%
4.	Услужни сектор (М/М)	НОВ	-5,7%	-3,4%
5.	Трговински биланс (у млрд GBP)	НОВ	-11,400	-16,012
6.	БДП (М/М)	НОВ	-4,6%	-2,6%

Током протекле седмице GBP је апрецирала у односу на EUR и у односу на USD. Курс EURGBP је забиљежио пад са нивоа од 0,90096 на ниво од 0,88899, док је курс GBPUSD повећан са нивоа од 1,3568 на ниво од 1,3590.

ЈАПАН

Током протекле седмице истраживање ВоЈ је показало да су инфлаторна очекивања домаћинства достигла осмогодишњи минимум у три мјесеца закључно са децембром, указујући на појачане дефлаторне ризике, изазване пандемијом Ковид19. Депозити у банкама, као и новац у оптицају су се у децембру повећали рекордном брзином, јер поновно оживљавање пандемије подстиче компаније и домаћинства да гомилају новац умјесто да га троше. Предсједавајући групе регионалних банака Јапана Оуа је изјавио да би ВоЈ требала избјежавати интензивирање негативних каматних стопа које утиче на профит, а након што је ВоЈ обећала да ће испитати мјере како би оквир монетарних олакшица био ефикаснији.

Министар за адиминистрацију и регулаторне реформе Коно је изјавио да би Јапан требало да размотри увођење нових подстицаја, укључујући и могући додатни четврти буџет, док влада продужава ванредно стање услед рекордног пораста обољелих од Ковид19. У кварталном извјештају, ВоЈ је повећала процјене за три од укупно девет региона, гдје је описала да већина локалних економија биљежи раст, нудећи оптимистичан став, чак и након што нове мјере за спречавање ширења коронавируса погоршавају изгледе.

Према анкети коју је провео Reuters извоз Јапана ће вјероватно бити повећан током децембра, први пут у посљедње двије године, али континуирани раст обољелих од Ковид19 на глобалном нивоу и продужена блокада економије, би могли наштетити извозу у наредним мјесецима.

Табела 6: Кретање економских индикатора за Јапан

Ред. бр.	Економски индикатори	Очекивање	Стварно стање	Претходни период
1.	Суфицит текућег рачуна (у млрд JPY)	НОВ	1.552,0	1.878,4
2.	Монетарни агрегат М2(Г/Г)	ДЕЦ	9,2%	9,2%
3.	Монетарни агрегат М3(Г/Г)	ДЕЦ	7,6%	7,6%
4.	Поруџбина машинских алата(Г/Г) Р	ДЕЦ	-	8,7%
5.	Поруџбине основних машина(Г/Г)	НОВ	-15,3%	-11,3%
6.	Индекс произвођачких цијена(Г/Г)	ДЕЦ	-2,2%	-2,0%
7.	Услужни сектор	НОВ	0,3%	-0,7%

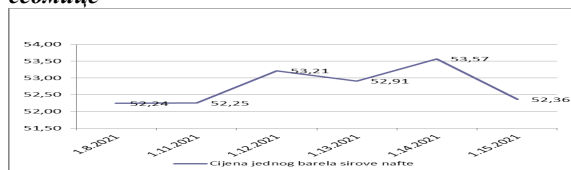
JPY је током протекле седмице апрецирао у односу на EUR, те је курс EURJPY забиљежио пад са нивоа од 127,06 на ниво од 125,56. JPY је благо апрецирао у односу на USD, те је курс USDJPY забиљежио пад са нивоа 103,94, на ниво од 103,85.

НАФТА И ЗЛАТО

На отварању њујоршке берзе у понедјељак цијена једног барела сирове нафте је износила 52,24 USD (43,34 EUR). Током протекле седмице цијена нафте није биљежила значајне промјене, те се кретала у узаном распону. Почетком седмице забиљежен је благи раст цијене нафте, те су се појавиле прогнозе појединих аналитичара да би цијена могла да биљежи раст ка 60 USD по барелу, након одлуке Саудијске Арабије о смањењу обима понуде, али и слабијег USD. Према мјесечном извјештају чланице ОПЕЦ-а су у децембру повећале дневну производњу нафте на 25,4 милиона барела са 25,1 милиона барела из претходног мјесеца. Средином седмице су објављене вијести о стању залиха нафте у САД. Упркос томе што су подаци указали да су залихе током претходне седмице смањене, цијена нафте је, ипак, имала благу тенденцију пада. Разлог томе јесте повећани број заражених вирусом Ковид19, који је обуздао значајнији раст цијене нафте на глобалном нивоу. У четвртак је цијена нафте забиљежила раст под утицајем вијести о планираном повећању стимулативних мјера у САД. Наиме, новоизбрани предсједник Biden је представио фискални план подршке који је позитивно прихваћен, што је имало позитиван ефекат на раст цијене нафте. Упркос томе, крајем седмице цијена нафте је забиљежила пад, под утицајем забринутости око затварања градова у Кини, које би се могло десити због ширења пандемије, а што је ублажило оптимизам око новог пакета фискалне подршке у САД и његовог позитивног утицаја на јачање економије.

На затварању тржишта у петак цијена једног барела сирове нафте је износила 52,36 USD (43,34 EUR). Посматрано на седмичном нивоу цијена нафте је повећана за 0,23%.

Граф 3: Кретање цијене нафте током протекле седмице

Припремили:
Служба Front Office
Одјељење за банкарство

Одрицање од одговорности (Disclaimer)

Наведени преглед кретања је заснован на екстерним изворима и не садржи било какве коментаре, процјене и ставове ЦББиХ. Централна банка не може гарантовати њихову тачност и не сноси одговорност за директну или индиректну штету која може наступити као последица кориштења или немогућности кориштења информација, материјала или садржаја, или за последице одлука донесених на бази њих.

На отварању лондонске берзе метала у понедјељак цијена једне fine унце злата је износила 1.849,01 USD (1.513,35 EUR). Почетком седмице цијена злата је имала тенденцију пада, под утицајем јачања USD и очекивања око економских стимуланса у САД. Тачније, тржиште је било у ишчекивању плана који је презентовао новоизбрани предсједник Biden. Укупан износ стимуланса износи 1,9 милиона USD од чега се 400 милијарди USD односи на обуздавање пандемије, више од 1 милион USD на директне олакшице потрошње, те 440 милијарди USD за заједнице и компаније. Након што је објављен фискални план, цијена злата је биљежила смањење, под утицајем оптимизма да ће ове мјере значајније оживјети економију САД, односно подстаћи раст. У таквим околностима, од почетка ове године цијена злата је забиљежила пад од око 4%, под утицајем очекивања у вези са овим планом, постепеног јачања USD и раста приноса државних обвезница САД. Ипак, цијена злата се и даље одржава изнад нивоа од 1.800 USD по унци.

Вишегодишњи покушај смањења изложености активи САД утицао је на то да удио злата у девизним резервама Русије први пут надмаши удио USD у резервама вриједним 583 миљарде USD. Крајем јуна 2020. године злато је чинило до 23% девизних резерви Централне банке Русије. Удио доларске имовине се смањивао на 22%, док је у 2018. години овај удио износио 40%. Ова промјена је дио шире стратегије предсједника Путина који настоји да дедоларизује економију Русије.

На затварању тржишта у петак цијена једне fine унце злата износила је 1.828,45 USD (1.513,37 EUR). На седмичном нивоу цијена злата је смањена за 1,11%.

Граф 4: Кретање цијене злата током протекле седмице

